

Titel: Bidrag til læren om det grammatiske systems almindelige bygning, [Structure] 095-0100

Citation: "Bidrag til læren om det grammatiske systems almindelige bygning, [Structure] 095-0100", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 1. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds: https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_095-shoot-wacc-1992_0005_095_Structure_0100_p1_bP0_TB00005/facsimile.pdf (tilgået 24. juli 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

Lingvistikken 274-73.

Bidrag til læren om de grammatiske sprogens almindelige bygning.

LAF

To hovedmuligheder: Frøentagsproblemet [derivative morfemer, markerede morfemer] og betydningsproblemet [kasus; numerus, tempus, genus].

Med forbehold over for disse to en orientering i problemerne og en antydning af en løsning af bygningproblemet. PK.

gramm. udvalgt (til overvejelse).

Narcevskij's teori. Det binære udvælgingsprincip: grundprincipet alhv udvælgelse mellem 2 og kæn 2: i.eur. person opbygget over 1. og 2., genus over m.: f.; + og ÷; neutral 0 (3. p., n.). Fordelingen af + og ÷ synes byghellig, en tom vestragt for at betegne de to antipoder, som i vsk. by et par deffe. I gær måske base l. lausson i hvel fra en analogi hos Durkheim (cf. barndoms). Muligt samarbejde mellem sociologer og lingvister.

Vist ny udfordret: 1° Mågligt at antipoderne forholder sig cas. Tschkovskij's nulkategori: tolestedet systemer: positiv angiver det ingen sammenligning (komparation tolestedet i nistisk, mul. fransk); inde. ingen vilje, el. baad vilje og ikke vilje; ikke A - B, ikke A - ikke-A, men A - h A el. A / h A el. A / A. passiv (obas, synes; lauv, utov); masko (egnet):

Albaa er + og ÷ ikk ombyttli, og ÷ og 0 blir vsk. at adskille (i slattede rod: medium mindre om passiv, neutr. om masko). - 2° Mågligt ofte mere end 3 led: 4 kasus, 4 pers., 4 modi (grad), 4 genera (dansk). Ofte flere kasus, flere genera. Høghed. $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{4}$. Cf. hans formalistiske systemprincip og tempusteorii. Store vsk. v den setmærs def, egnd. gjet endni vanskeligere end för. Genus i led: f+, m÷; n± i 1.2.2. skel., men 0, 3. skel. og i pron. (id. osv.). - 3° Forklæret ikke de Pottiske sprogkretser: to betegnelse

~~og andre sprog~~

- a) Komminara og incerta som "prens, sacerdos, ⁶⁵³ canis, serpens bliver ÷ vsk. sig at være neutrüm. ~~da det er af na~~
  - 7 et tryk + ÷ ± kunde ved syker. opstaa ÷ ±. afværgel for genus gram ved defen af neutr, men da ubyre vsk. at affre.
- b) m ~ f, m ~ n, men ikke for n som primær sprogkretse. Sykes afværgel v. i l. 2. del. at def. m. som $\frac{1}{4}$, f. som $\frac{1}{4}$. Hjælper ikke, konstellationen bliver ved at være den samme: f. ~ n skü va mit, m ~ f skü gi $\frac{1}{4}$.